

Norsk
Utenrikspolitisk
Institutt

Årsrapport 2021

Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Utgiver: Norsk Utenrikspolitisk Institutt
Copyright: © Norsk Utenrikspolitisk Institutt 2022

Adresse: C.J. Hambros plass 2d
P.O. Box 7024 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo
Internett: www.nupi.no
Epost: post@nupi.no
Fax: [+ 47] 22 99 40 50
Tel: [+ 47] 22 99 40 00

Årsrapport 2021

Utgitt av NUPI - Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Innhold

I.	Styrets beretning.....	4
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	7
	Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget.....	7
	Viktige satsningsområder	8
	Omtale av organisasjon og ledelse.....	9
	Utvalgte nøkkeltall 2019-2021.....	13
III.	Årets aktiviteter og resultater.....	15
	Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk	15
	Resultater og måloppnåelse.....	15
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	20
	Virksomhetens overordnede vurdering av styring og kontroll.....	20
	Nærmere omtale av forhold knyttet til styring og kontroll	20
	Forhold der departementet har bedt NUPI om særskilt rapportering.....	22
V.	Vurdering av fremtidsutsikter.....	30
	Faktorer av betydning for NUPIs fremtid	30
	Risikovurdering	30
VI.	Årsregnskap 2021	33
	Ledelsens kommentarer til årsregnskapet for 2021	33
	Resultatregnskap 2021	35
	Balanse 31.12.2021	36
	Balanse 31.12.2021	37
	Kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen	38
	Regnskapsprinsipper	39
	Noter til regnskapet	44

I. Styrets beretning

Styret er tilfreds med NUPIs resultater i 2021 og med at instituttet har nådd de høye målene som er satt.

I skrivende stund har Russlands president Vladimir Putin startet en uprovosert invasjon av Ukraina. I Europa og i våre nærområder er det på nytt krig, og millioner av mennesker er på flukt. Den omfattende militære kampanjen fra Russland møtes med intens motstand fra Ukraina, både på bakken, i luften og i cyberdomenet. Det pågår også en kamp om kontroll over informasjon og meningsdannelse.

Utfallet er usikkert, men sikkerhetssituasjonen i våre nærområder er uansett radikalt endret. Sentrale europeiske land har tatt eller er i ferd med å ta nye sikkerhetspolitiske veivalg. NATOs nærvær i Europa vil bli ytterligere økt, og USA, Europa og deres internasjonale partnere har satt i gang en rekke omfattende økonomiske og finansielle sanksjoner og restriksjoner. En ny generasjon europeere er i ferd med å få sine utenrikspolitiske perspektiver og sitt grunnsyn utfordret, for ikke å si knust. I dag er det ennå ingen som kan si hva «den nye normalen» vil bli.

Styret fremhever at i en tid med økte spenninger og store geopolitiske endringer er NUPIs rolle og aktivitet særlig viktig. Vi står overfor nye spørsmål der vi må finne en bedre forståelse av årsaker og virkninger, og vi må søke etter gode løsninger som er basert på forskning og kunnskap. Systematiske studier og gode metoder kan avsløre og korrigere desinformasjon. NUPI har derfor nå en særlig viktig rolle i å forsterke kunnskapsgrunnlaget omkring internasjonal politikk og norsk utenrikspolitikk, og dermed også Norges evne til å møte nye utfordringer.

Sett i lys av dette store behovet for kunnskap og forskning har NUPI en krevende finansieringsmodell. Grunnfinansieringen er begrenset, og NUPI er derfor avhengig av å søke om utlyste midler på ulike arenaer. I 2021 sendte instituttet inn et stort antall søknader, og styret noterer seg med tilfredshet at NUPI vant et rekordhøyt antall prosjekter fra Norges forskningsråd. I løpet av året lyktes også NUPI i å oppnå en ytterligere økning i sine inntekter fra internasjonale kilder. Det at instituttet vinner frem på ulike krevende konkurransearenaer er et uttrykk for at den forskningen instituttet leverer, holder høy kvalitet.

Vi har lagt bak oss et krevende år, med en pandemi som har ført til lange perioder med nedstengning av samfunnet og til dels vanskelige arbeidsforhold. Styret vil berømme NUPIs ansatte og ledelse for den store omstillingsevnen de har utvist, slik at vi kan legge frem gode resultater.

NUPIs økonomi er sunn. Prosjektinngangen og økonomistyringen har vært god, og den akademiske produksjonen har vært høy. NUPI når måltallene for vitenskapelig publisering i 2021. Styret vil fremholde som spesielt gunstig at NUPIs finansiering er blitt mer diversifisert og at risikoen dermed er redusert. Det er også positivt at NUPI har videreutviklet sitt samarbeid med Forsvarsdepartementet og Utenriksdepartementet. Det er samtidig en viss bekymring knyttet til at Norges forskningsråd har utlyst færre midler i 2021/2022, og at kommende utlysninger er lite forutsigbare. Det er i denne sammenheng viktig å minne om at NUPI er avhengig av at brukere av forskning investerer i samfunnets langsiktige kunnskapsbygging, og at det lyses ut midler til temaer som ligger innenfor instituttets område.

NUPIs utadrettede og formidlingsbaserte aktiviteter har også blitt preget av pandemien til en viss grad, men mindre enn først fryktet. Signalarrangementer som NUPIs utenrikspolitiske konferanse og Russlandskonferansen har blitt avholdt, sammen med en rekke større og mindre seminarer. I tillegg har NUPI produsert en rekke digitale arrangementer. Styret ser positivt på at NUPI vektlegger formidlingsdelen av sitt samfunnsoppdrag, og på at NUPIs forskere bidrar aktivt i ordskiftet om utenrikspolitiske spørsmål gjennom foredrag, kronikker, mediedebatter, høringer og lignende.

Styret registrerer at NUPI også har høy internasjonal synlighet og har tatt viktige strategiske steg i denne retningen. I den nye strategien for 2022–2024 vil NUPI forsterke sin eksisterende fagkompetanse, men også tilrettelegge for en målrettet satsing rettet mot i) Asia og stormaktspolitikken, ii) klima og energitransisjon, og iii) digitalisering. Ved utgangen av fjoråret etablerte NUPI også en femte forskergruppe som skal studere klimapolitikk og energitransisjoner. Styret mener at NUPIs kompetanse og faglige profil gjør instituttet godt rustet til å møte de neste årene.

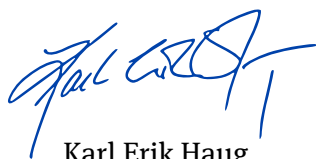
Koronapandemien har preget arbeidssituasjonen også i store deler av dette året. NUPIs ansatte har i perioder måttet arbeide hjemmefra. Lokalene har vært åpne, men i tråd med de anbefalingene myndighetene har gitt, har adgangen til å benytte disse vært begrenset. Sykefraværet har samtidig holdt seg lavt. Til tross for pandemien har NUPI kunnet rekruttere flere nye medarbeidere. Styret vil takke de ansatte for den innsatsen de har lagt ned i en krevende tid. I tiden fremover blir det en viktig oppgave å integrere staben på nytt og videreutvikle det faglige og sosiale miljøet etter pandemien.

I 2021 har det ikke inntruffet noen vesentlige negative sikkerhetshendelser forbundet med risiko. De risikofaktorene som ellers er forbundet med reiser til risikoutsatte områder og arrangementsvirksomheten, har naturlig nok vært noe mindre aktuelle, og oppmerksomheten har vært rettet mot forhold knyttet til pandemien,

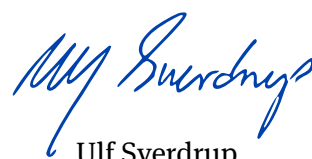
de ansattes helse og håndteringen av informasjonssikkerhet og IKT-systemer.

Styret er tilfreds med at NUPI vektlegger betydningen av mangfold, og at det er en god kjønnsbalanse blant de ansatte.

Oslo, 09.03.2022

Karl Erik Haug
Styreleder

Ulf Sverdrup
Direktør

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) ble opprettet av Stortinget i 1959. NUPI er et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, og er forvaltningsmessig underlagt Kunnskapsdepartementet. Instituttet har en fri og uavhengig stilling i alle faglige spørsmål.

KDs etatsstyring av NUPI er bygget på vedtektene for virksomheten og målsettingene i finansieringssystemet for instituttsektoren. De to virksomhetsmålene departementet styrer etter, er hentet fra formålsbestemmelsen i vedtektene.

Virksomhetsmål 1

NUPI skal bidra til økt innsikt i mellomfolkelige spørsmål ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold. Instituttet skal selv bygge opp og vedlikeholde kompetanse på områder som er av sentral betydning for norsk utenrikspolitikk.

Virksomhetsmål 2

NUPI skal være et ledende miljø for presentasjon og diskusjon om internasjonal politikk, med et særlig ansvar for å ivareta kommunikasjon med elever, studenter og den brede offentlighet.

Styringsparameterne for det første virksomhetsmålet sammenfaller med indikatorene i finansieringssystemet for instituttsektoren, og fastsettelsen av prestasjonskravene under virksomhetsmål 1 er bygget på vedtektene for virksomheten og målsettingene i finansieringssystemet for instituttsektoren. Prestasjonskravene for det andre målet blir til etter dialog mellom departementet og NUPI.

Instituttets oppgaver

NUPI skal

- selv ta initiativ til forskning og utviklingsarbeid innenfor sitt ansvarsområde
- påta seg oppdrag fra offentlige myndigheter og private og offentlige organisasjoner
- formidle forskningsresultater og forskningsbasert informasjon både til særskilte brukergrupper og til allmennheten
- gjennom samarbeid med aktuelle brukere bidra til at resultatene blir nyttiggjort i samfunnet

- gjennom samarbeid med norske og utenlandske forskningsinstitusjoner og fagmiljøer arbeide for et høyt faglig nivå, og medvirke til egen kompetanseutvikling og rekruttering av forskere til instituttet.

Viktige styringsdokumenter for NUPI er tildelingsbrevet fra departementet og den virksomhetsplanen som er vedtatt av styret.

Viktige satsningsområder

NUPIs visjon er å:

- Drive god akademisk forskning om internasjonale spørsmål.
- Produsere forskning om internasjonale forhold av relevans for Norge.
- Bidra til at beslutningstakere og borgere er informert om utenrikspolitiske forhold.

Våre kjerneverdier er kvalitet, relevans og troverdighet.

NUPI har som mål å opprettholde sin rolle som et ledende forskningsmiljø innen internasjonal politikk og norsk utenrikspolitikk.

Vi har som mål å ytterligere styrke vår posisjon som en betydelig bidragsyter til sentrale akademiske og politiske debatter i Norge, Europa og internasjonalt.

NUPI har som mål å fortsette å utvikle innovativ forskning rettet mot de mest presserende problemene i vår tid.

Vår forskning har fokus på viktige globale utfordringer knyttet til bærekraftsmålene. Videre er forskningen i tråd med prioriteringene i langtidsplanen for forskning, strategien for instituttsektoren og Utenriksdepartementets forskningsstrategi.

NUPIs virksomhet var i 2021 organisert i fire forskningsgrupper, som også reflekterer instituttets faglige prioriteringer: *Sikkerhet og forsvar, Global orden og diplomati, Russland, Asia og internasjonal handel og Fred, konflikt og utvikling.*

Disse områdene dekker et bredt spekter av den internasjonale arenaen og omfatter sentrale områder i norsk utenrikspolitikk. NUPI er i tillegg inndelt i flere og mer spissede satsinger og tverrfaglige sentre. Flere av våre prosjekter går også på tvers av de ulike forskergruppene. Vi har følgende sentre:

- Senter for cybersikkerhetsstudier, ledet av Niels Nagelhus Schia
- Senter for energi- og klimaforskning, ledet av Indra Øverland
- Senter for europeiske studier, ledet av Pernille Rieker
- Senter for historisk internasjonal politikk, ledet av Benjamin de Carvalho og Halvard Leira
- Senter for internasjonal økonomi og handel, ledet av Arne Melchior
- Senter for havstyring, ledet av Elana Wilson Rowe
- Senter for FN og global styring, ledet av Cedric de Coning og Ole Jacob Sending

I tillegg har NUPI satset strategisk på å utvikle et utvalg av viktige tverrgående temaer:

Asia og global maktbalanse: NUPI arbeider for å etablere en kritisk masse av forskere med kompetanse på Asia, og for å fremme forskning fokusert på regional dynamikk i Asia, herunder forskning på global orden, rivalisering mellom stormaktene og endringer i maktbalansen i ulike regioner (f.eks. Europa og Afrika)

Klima- og energiomstilling: NUPI arbeider for å etablere en kritisk masse av forskere med kompetanse på klimaendringer og energiomstilling, spesielt de politiske implikasjonene av disse endringene, både for Norge og for sentrale land i andre regioner.

Digitalisering: NUPI arbeider for å ytterligere styrke sin forskning om hvordan digitalisering av medieplattformer, sikkerhet og økonomi påvirker internasjonal politikk.

Omtale av organisasjon og ledelse

NUPI er lokalisert i Oslo. Styret er NUPIs øverste organ og har det overordnede ansvar for instituttet. NUPIs administrasjon ledes av en direktør. I 2021 hadde NUPI 116 ansatte fordelt på 74,6 årsverk.

Styret

NUPIs styre for perioden 2018–2021 ble utnevnt av Kunnskapsdepartementet i februar 2018. Styret består av Kate Hansen Bundt (styreleder), Alf Håkon Hoel (nestleder), Målfrid Braut Hegghammer, Laila Bokhari og Sturla Henriksen. Jon Harald Sande Lie og Therese Leine er valgt som representanter for de ansatte. Varamedlemmer var Gunhild Hoogensen Gjørsv og Simen Bræin. Julie Wilhelmsen og Kristoffer Tjernås er varamedlemmer for de ansattes representanter i styret.

I 2021 hadde styret fire møter, hvor det blant annet behandlet løpende resultatrapportering, risikohåndtering, virksomhetsplan og budsjett.

Administrativ ledelse

NUPIs direktør er Ulf Sverdrup, og Ole Jacob Sending er instituttets forskningssjef.

Den faglige staben var i 2021 delt inn i fire forskningsgrupper med hver sin gruppeleder. I tillegg har NUPI en kommunikasjonsavdeling og en administrasjonsavdeling med respektive ledere. Disse åtte utgjorde til sammen NUPIs ledergruppe.

Gruppe/avdeling	Gruppe-/avdelingsleder
Russland, Asia og internasjonal handel	Kristin Fjæstad
Sikkerhet og forsvar	Karsten Friis
Fred, konflikt og utvikling	John Karlsrud
Global orden og diplomati	Kristin Haugevik
Kommunikasjon	Åsmund Weltzien
Administrasjon	Anne Kari Bråtveit Johansen

Medarbeidere

Størrelsen på NUPIs stab har økt over de siste årene, og veksten fortsatte i 2021. Endringene skyldes primært behov knyttet til prosjektvirksomheten. I 2021 ble det utlyst 18 stillinger. Ved utgangen av 2021 var instituttet vertskap for et relativt høyt antall studenter og også flere ph.d.-stipendiater.

Årsverk	2017	2018	2019	2020	2021	Endring
Forskere	38,0	38,6	38,8	40,2	44,5	+4,3
Faglige rådgivere	2,3	0,7	0,6	0,5	0,9	+0,4
Kommunikasjon	5,2	5,3	5,4	5,4	5,0	-0,4
Administrasjon	9,5	10,2	9,6	11,0	12,0	+1
Assistenter og studenter	2,4	5,1	7,0	9,8	12,2	+2,4
Lærlinger	2,0	2,3	2,2	3	3	0
SUM	59,4	62,2	63,6	69,9	77,6	+7,7

Det har vært en liten økning i andelen kvinnelige forskere i 2021. Se mer om dette i kapittel VI under Årsrapport om likestilling og mangfold.

I kommunikasjonsavdelingen hadde vi ved årsskiftet to medarbeidere som arbeidet med generell kommunikasjon, én som arbeidet med informasjon rettet mot skolene (inkludert «Hvor hender det?»), en lærling, samt en tidligere lærling som er tilknyttet i en 20% stilling.

I tillegg til administrasjonssjefen besto administrasjonsavdelingen ved årsskiftet av én assisterende administrasjonssjef, to personer som arbeidet med regnskap, tre med ansvar for forskningsadministrasjon, tre med oppgaver knyttet til IKT, inkludert en lærling, én med ansvar for personalsaker og én med ansvar for service og drift, samt en kontorlærling. I tabellen over er direktøren, sammen med en prosjektansatt rådgiver, tatt med i gruppen Administrasjon.

Organisasjonskartet slik det så ut 31. desember 2021 er vist på neste side.

Direktør

Ulf Sverdrup

Forskningssjef

Ole Jacob Sending

Kommunikasjons- avdelingen

Åsmund Weltzien (leder)

Elin Maria Fiane
Ane Teksum Isbrekken
Marie Furhovden
Therese Leine Søgård
Jørn Rune Buljo
Mikkel Sommerfelt Hagen
Eivind Wojtko Nilsen

Administrasjons- avdelingen

Anne Kari B. Johansen
(leder)

Mikkel Frøsig Pedersen
Andrea Myhrbraaten
Christel Nguyen
Elin O. Demiraslan
Jonny Andreassen
Kjersti Rånes Haugan
Kristoffer Tjørnås
Ninna Vikør
Oliver Häfner
Maryam Sugaipova
Christopher Svegård
Mynanraj Sevarasa
Samson Olsson

Forskningsgruppen for global orden og diplomati

Kristin Haugevik (leder)

Benjamin de Carvalho
Halvard Leira
Jon Harald Sande Lie
Morten S. Andersen
Øyvind Svendsen
Minda Holm
Frida Bjørneseth
Catherine Hirst
Nina Græger

Forskningsgruppen for sikkerhet og forsvar

Karsten Friis (leder)

Niels Nagelhus Schia
Vegard Valter Hansen
Pernille Rieker
Rita Augestad Knudsen
Henrik S. Hiim
Erik Reichborn-Kjennerud
Johann Ole Willes
Lars Gjesvik
Ole Martin Stormoen
Rolf Tamnes
Marianne Riddervold
Mathilde Giske
Ina Holst-Pedersen Kvam
Øystein Solvang
Gabriella Bolstad
Anne Funnemark
Claudia Aanonsen
Eskil Jakobsen
Espen Mathy

Forskningsgruppen for Russland, Eurasia og internasjonal handel

Kristin Fjæstad (leder)

Helge Blakkisrud
Indra Øverland
Jakub Godzimirski
Roman Vakulchuk
Elana Wilson Rowe
Julie Wilhelmsen
Arne Melchior
Hege Medin
Hans Jørgen Gåsemyr
Bjørnar Sverdrup-Thygeson
Ida Dokk Smith
Kristian Lundby Gjerde
Wrenn Yennie
Tamta Gelashvili
Lucas deOliveira Paes
Paul Beaumont
Sophie Gueudet
Cristiana Maglia
Tora Naterstad
Elisabeth Librekt Olsen
Line M. Breistrand
Natalia Moen Larsen
Marthe Handå Myhre
Aidai Isataeva
Galina Kolodzinskaia
Daniella Slabinski
Kacper Szulecki
Hildegunn Kyvik Nordås

Forskningsgruppen for fred, konflikt og utvikling

John Karlsrud (leder)

Kari M. Osland
Cedric H de Coning
Eli Stamnes
Morten Bøås
Tine Gade
Kjetil Selvik
Stein Sundstøl Eriksen
Sverre Lodgaard
Natasja Rupesinghe
My Rafstedt
Jenny Nortvedt
Maria G. Røysamb
Alessio Iocchi
Andrew Tchier
Elisabeth Rosvold
Francesca Jensenius
Viljar Haavik
Neil Ketchley
Sejla Pehlivanovic
Kaja Bakke

Utvalgte nøkkeltall 2019-2021

Nedenfor følger en oversikt over utvalgte nøkkeltall for NUPI og virksomheten:

Fra årsregnskapet	2019	2020	2021
Antall ansatte	97	106	116
Antall utførte årsverk	62,4	67,1	74,6
Driftskostnader	108,6	101	113
Andel lønnskostnader i % av driftskostnader	52,2	60,5	61
Lønn per årsverk	909	911	923
Konsulentandel i % av driftskostnader	5,8	6,0	4,5

Finansiering

NUPIs formål er å drive faglig arbeid omkring utenrikspolitiske spørsmål. Dette betyr at markedet for finansiering av virksomheten/prosjektene er begrenset, og det er særlig Utenriksdepartementet, Forsvarsdepartementet og Forskningsrådet som er de viktigste finansieringskildene. Tabellen nedenfor viser hvordan NUPIs inntekter har fordelt seg på ulike finansieringskilder de tre siste årene, og vitner om at instituttet har oppnådd en god differensiering og diversifisering.

	2019 MNOK	2020 MNOK	2021 MNOK	2021 prosent
Norges forskningsråd (grunnbevilgning og SIS)	15,6	15,6	18,1	15,2 %
Kunnskapsdepartementet (tilskudd) *)	5,4	4,9	5,3	4,5 %
Norges forskningsråd (prosjekter)	33,8	32,9	38,1	32 %
Utenriksdepartementet	38,3	30,7	37,3	31 %
Forsvarsdepartementet	7,0	7,5	6,0	5 %
Utenlandske finansieringskilder	4,5	8,7	11,0	9 %
Andre inntekter	4,0	6,2	3,4	3 %
SUM Inntekter	108,7	106,5	119,1	100 %

*) Se mer om regnskapsprinsipper i kap. VI Årsregnskap

Basisfinansieringen og tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet utgjorde til sammen 20 prosent av NUPIs inntekter i 2021.

Kommentarer til regnskapet

Regnskapet for 2021 viser et overskudd på 303 937 kroner. De samlede inntektene var i 2021 på 119,1 millioner kroner.

NUPI er organisert som et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, og overskudd kan bare genereres fra det som ifølge retningslinjene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er definert som oppdragsprosjekter. De fleste av NUPIs prosjekter er bidragsprosjekter som ikke kan generere slikt overskudd.

NUPIs kostnader er delt inn i faste kostnader og prosjektkostnader. Det samlede kostnadsbildet varierer fra år til år, avhengig av hvordan prosjektporteføljen ser ut. Noen prosjekter er store og kompliserte, gjerne med eksterne samarbeidspartnere, og disse koster det ofte ekstra å drifte. Andre prosjekter har mindre omfang eller involverer bare NUPIs egne forskere. Så lenge de variable kostnadene er dekket av tilsvarende inntekter fra oppdragsgivere/finansieringskilder, kan slike variasjoner håndteres enkelt. NUPIs ledelse legger vekt på å holde kostnadene ved driften nede og sikre effektiv økonomistyring i prosjektvirksomheten.

III. Årets aktiviteter og resultater

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) og den styrevedtatte virksomhetsplanen er NUPIs to viktigste styringsdokumenter, og rapporten nedenfor forholder seg til begge disse. Tildelingsbrevet beskriver to virksomhetsmål. Disse er også sentrale i virksomhetsplanen, som i tillegg angir virksomhetsmål for NUPIs interne drift.

Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

Til tross for et krevende år med pandemi og vanskelige arbeidsforhold, har NUPI levert gode resultater og oppnådd alle sine virksomhetsmål. Prosjektinngangen og økonomistyringen har vært god, og den akademiske produksjonen har vært høy. Kommunikasjon og formidling av den egne forskningen er en prioritet for NUPI, og det er levert og formidlet kunnskap av høy kvalitet tilpasset en pandemisituasjon.

NUPI oppnådde også måltallene for vitenskapelig publisering og antall avlagte doktorgrader. I 2021 sendte instituttet et stort antall søknader til Forskningsrådet og vant seks prosjekter. Målene om en ytterligere økning i oppdragsinntekter og internasjonale inntekter ble også oppnådd i 2021.

Virksomhetsmålene for kommunikasjon og formidling ble også nådd i 2021. Aktivitetene ble i noen grad preget av pandemien, ved at en rekke fysiske arrangementer som var planlagt avholdt i Norge og i utlandet måtte erstattes av digitale møteplasser. NUPIs forskere har bidratt aktivt i det offentlige ordskiftet om utenrikspolitiske spørsmål gjennom foredrag, kronikker, mediedebatter, høringer med mer.

Resultater og måloppnåelse

Virksomhetsmål 1 – forskning

«NUPI skal bidra til økt innsikt i mellomfolkelige spørsmål ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold. Instituttet skal selv bygge opp og vedlikeholde kompetanse på områder av sentral betydning for norsk utenrikspolitikk.»

Styringsparametere og prestasjonskrav fra KD

Styringsparameterne er de samme som for finansieringssystemet i instituttsektoren. Prestasjonskravene (mål) og resultatene er presentert nedenfor:

	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Mål 2021	Resultat 2021
Vitenskapelig publisering (poeng)	137	101,7	108,4	110	111**
Avlagte doktorgrader *	1	1	1	2	2
Inntekter internasjonale kilder (MNOK)	7,2	4,5	8,7	5,0	11
Nasjonale oppdragsinntekter (MNOK)	2,4	3,1	1,9	3,7	4,6

* Målsettingen er to doktorgrader pr. år i snitt for de tre siste årene

** Foreløpig estimat, endelig tall klart i april

2021 ble et godt år for NUPIs vitenskapelige publiseringsvirksomhet. Det er foreløpig beregnet at vi vil levere rundt 111 poeng, slik det måles i Cristin-systemet.

Det er flere grunner til den høye publiseringsaktiviteten. Den viktigste grunnen er at våre ansatte arbeider hardt og målrettet med sikte på vitenskapelig publisering, og får støtte til dette fra instituttets kultur. Vi ser også at en stor del av forskerne nå er på et stadium i sin karriere der de publiserer flere og bedre artikler. NUPI har også økonomiske insentiver som stimulerer publisering.

Vi er også tilfreds med at vi ikke bare publiserer mer målt i antall poeng, men at NUPI også publiserer arbeider av høy kvalitet og med «scientific impact» slik det måles i nivåinndelinger, siteringer og «impact factor». Vårt langsiktige mål er å opprettholde et høyt publiseringsnivå og sikre høy vitenskapelig «impact».

To ansatte fikk sin doktorgrad godkjent i 2021, og vi forventer vi en ytterligere økning i antall avlagte doktorgrader i 2022. NUPI har gode systemer for veiledning og oppfølging av den enkelte, men det er naturlig at det forekommer svingninger over tid, for eksempel som følge av permisjoner og sykdom.

Det er viktig for NUPIs faglige utvikling å ha stipendiater, men det er likevel krevende å møte målkravet med to doktorgrader årlig i snitt over en treårsperiode, fordi dette fordrer at vi til enhver tid må finne finansiering via prosjekter, samt at det må stilles basismidler tilgjengelig for tilleggsfinansiering.

Økning av inntektene fra internasjonale kilder har vært en viktig satsing for NUPI de siste årene. I 2021 økte disse inntektene vesentlig

sammenlignet med fjoråret, og endte på totalt 11 millioner kroner. Internasjonale inntekter stiller store krav til gode søknader, og NUPI legger ned betydelige ressurser i å utarbeide flere søknader. Forskningsrådets prosjektetableringsstøtte (PES) har vært et nyttig virkemiddel, og STIM EU er avgjørende for å få kostnadsdekning i prosjekter fra EU.

Målet for nasjonale oppdragsinntekter ble nådd i 2021. NUPIs inntekter fra det vi definerer som vårt oppdragsmarked er imidlertid langt høyere enn det tallet som framkommer i tabellen. Fortolkningen av hva som skal til for at midler skal kunne klassifiseres som nasjonale oppdragsinntekter, gir ikke den forventede uttellingen for NUPI og de andre instituttene som har betydelige inntekter fra Utenriksdepartementet.

Snuoperasjonen fra Forskningsrådet har uheldige virkninger for oss, fordi den fører til at NUPI scorer dårligere enn nødvendig på målet «relevans» i grunnfinansieringssystemet og dermed over tid får redusert sin allerede begrensede grunnbevilgning.

Virksomhetsmål 2 – kommunikasjon og formidling

«NUPI skal være et ledende miljø for presentasjon av og diskusjon om internasjonal politikk, med særlig ansvar for å ivareta kommunikasjon med elever, studenter og den brede offentligheten.»

Styringsparametere og prestasjonskrav fra KD

Styringsparametere for dette virksomhetsmålet er basert på målsettingen om å bidra til økt innsikt i og spredning av informasjon om internasjonale forhold.

1. NUPIs forskere skal være synlige i media både med kommentarvirksomhet, egeninitierte saker og kronikker. *Resultatmål: To redaksjonelt behandlede artikler i aviser, tidsskrifter eller nettsteder pr. forskerårsverk.*
2. NUPI skal arrangere konferanser og seminarer for den brede offentlighet, brukergrupper og akademia. *Resultatmål: 65 arrangementer årlig, hvorav tre med mer enn 100 deltakere på hvert.*
3. NUPI skal nå ut til alle instituttets målgrupper, inkludert barn og unge. *Resultatmål: Antall brukere av nettsider, sosiale medier og digitale publikasjoner øker. Det gis tilgang til direktesendinger og opptak av arrangementer på nett.*

	Resultat 2019	Resultat 2020	Mål 2021	Resultat 2021
To redaksjonelt behandlede artikler i aviser/nettsted pr. forskerårsverk	110	137	82	121
Seminarer og konferanser (totalt)	102	44	65	64
Seminarer og konferanser (store)	7	26	3	22
Økt antall brukere i digitale kanaler	Ja	Ja	Flere	Ja
Tilgang til direktesendinger og opptak av arrangementer på nett	Ja	Ja	Ja	Ja

I løpet av 2021 har NUPIs forskere produsert 121 populærvitenskapelige artikler. Av disse er 82 publisert i norske og internasjonale dagsaviser og tidsskrifter, mens 13 er publisert som kortnotater i NUPIs egen publikasjonsserie *Policy briefs*, som har blitt gjort tilgjengelig på våre nettsider. NUPI har også utgitt 16 utgaver av *Hvor hender det?* i løpet av 2021.

I 2021 arrangerte NUPI 64 seminarer og konferanser med til sammen rundt 7800 deltakere. Dette er en økning både av antall arrangementer og totalt antall deltakere sammenlignet med fjoråret, og vi må også ta i betraktning at dette skjedde i en tid da samfunnet i stor grad var stengt ned på grunn av pandemien. Tjueto av disse arrangementene hadde over 150 deltakere. Arrangementene var rettet mot ulike målgrupper: forskningsmiljøer, studenter, sivilt samfunn og frivillige organisasjoner, forvaltningen, media og allmennheten. NUPIs arrangementer i 2021 har i økende grad skjedd digitalt og omfattet flere typer i ulike formater tilpasset ulike målgrupper. Etter to år med pandemi ser vi imidlertid en viss tretthet hos publikum når det gjelder digitale arrangementer, og registrerer samtidig en økt etterspørsel etter mindre arrangementsformater med færre deltakere.

NUPI har produsert 16 podkaster med til sammen rundt 33 500 avspillinger i løpet av 2021.

NUPIs arrangementsvirksomhet har i 2021 fortsatt vært noe preget av at fysiske møter ikke var mulig gjennom store deler av året, og denne virksomheten har derfor i stor grad foregått digitalt. Vi har imidlertid også sett at etterspørselen etter fysiske arrangementer etter hvert har kommet tilbake. Vi opplever at vårt publikum har blitt mer bevisst de begrensningene som er knyttet til digitale arrangementer, og savner spesielt det uformelle samværet som skjer i fysiske møter.

I juni og oktober gjennomførte NUPI likevel sine årlige konferanser Norsk utenrikspolitisk konferanse og Russlandskonferansen. Begge disse konferansene oppnådde bred digital deltakelse, mens Russlandskonferansen også ble holdt med full sal fysisk til stede. Militærmaktseminaret ble ikke arrangert i 2021 på grunn av sykdom.

Med finansiering fra Utenriksdepartement har NUPI i 2021 også gjennomført en godt besøkt seminarserie om Europa. Målet med denne seminarserien er å bidra til en mer kunnskapsbasert Europadebatt i Norge. 2021 ser imidlertid ut til å bli det siste året med slik finansiering. Av skreddersydde arrangementer har NUPI i 2021 fortsatt med en serie rundebordskonferanser på oppdrag fra Equinor og med deltakelse fra myndigheter, eksperter og industrien. Det er også gjennomført en rekke tilsvarende arrangementer i mindre skala rundt ulike temaer.

NUPI fortsatte sitt systematiske arbeid med kommunikasjon gjennom digitale kanaler i 2021. Alle de digitale arrangementene ble direktesendt og er tilgjengelige på NUPIs kanal på YouTube. Sendingene og opptakene har til sammen blitt vist over 62 000 ganger, noe som er en liten nedgang fra 2020, som imidlertid var et år med uvanlig høye seertall. Aktiviteten i sosiale medier har i tillegg vært sterkt økende. NUPI har nå mer enn 12 300 følgere på Facebook og om lag 15 500 følgere på Twitter. I tillegg har Facebooksiden til *Hvor hender det?* over 3 600 følgere, noe som er en liten økning fra året før.

Nyhetsbrevet *Hvor hender det?* går nå ut til 9 800 mottakere. Dette er en økning fra året før, da NUPI gjennomførte en omlegging av kontaktdatabasen på grunn av de nye personvernreglene i GDPR. NUPI har i tillegg igjen hatt en rekke skolemøter i 2021, og har opprettholdt tilbudet om et åpent og tilgjengelig bibliotek i de periodene da smittevernreglene har tillatt det.

I 2021 har NUPI registrert omtrent 2 700 medieoppslag om organisasjonen i norske og internasjonale eter-, nett- og papirmedier. Dette er et høyt nivå, og om lag det samme som året før. Etterspørselen skyldes et utenrikspolitisk bilde som preges av mange hendelser, økende usikkerhet og kompleksitet. Noen temaer som har drevet etterspørselen, er uro i Europa og spenning i forholdet til Russland, sammen med energi-, cyber-, og klimaspørsmål. NUPI blir også i økende grad intervjuet og sitert i utenlandske medier, herunder amerikanske, britiske, russiske, kinesiske, polske, svenske og danske mediekkanaler.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Virksomhetens overordnede vurdering av styring og kontroll

NUPIs mål- og styringssystemer vurderes å være i henhold til virksomhetens behov for forsvarlig drift og kontroll og ivaretagelse av denne. NUPI viser til at den samlede måloppnåelsen er god, se også del III.

Arbeidet med organisering og effektivisering er imidlertid en kontinuerlig prosess. Som en følge av rapporteringskrav fra oppdragsgivere er det et løpende behov for å videreutvikle og forbedre etablerte styrings- og oppfølgingssystemer, blant annet basert på DFØs veiledninger og vilkår i avtalene med ulike oppdragsgivere for eksternt finansierte prosjekter.

Nærmere omtale av forhold knyttet til styring og kontroll

Mål- og styringssystemer

Sammen med tildelingsbrevet legger virksomhets- og økonomiinstruksen fastsatt 29. juni 2020 rammene for styringen av NUPIs virksomhet i 2021.

For å nå vårt hovedmål om å bidra til økt innsikt i mellomfolkelige spørsmål ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold, er det etablert ulike mål- og styringssystemer. Plan-, strategi- og budsjettarbeidet forankres i prosesser der ledere, medarbeidere og tillitsvalgte deltar på ulike nivåer.

I tillegg til plandokumentene er det etablert støtte- og oppfølgingssystemer for å ivareta god økonomi-, prosjekt- og virksomhetsstyring. Et årshjul ivaretar styrets og ledelsens ansvar for å kontrollere viktige aktiviteter og oppfølgingspunkter.

Høsten 2021 ble det utarbeidet en ny strategi som fastsatte mål for NUPI for perioden 2022–2024.

I økonomistyringen tar den interne kontrollen utgangspunkt i de kravene som er fastsatt i økonomireglementet for staten, og krav om god arbeidsdeling basert på instituttets vurderinger av risiko og vesentlighet.

I tillegg stiller NUPIs omfattende eksternt finansierte prosjektportefølje også krav til ledelsen og administrasjonen om økonomistyring på prosjektnivå.

Innføring av timeregistrering

Med bistand fra DFØ har NUPI i 2021 arbeidet med å klargjøre regnskapssystemer og rutiner for å ta i bruk tjenesten «Tidsstyring» som benyttes til å registrere tidsbruk i prosjekter. Forskningsrådet krever at mottakere av finansiering har iverksatt et system som ivaretar registrering av all tid brukt på eksternt finansierte prosjekter og aktiviteter, også aktiviteter som ikke er finansierte av Forskningsrådet. NUPI har holdt Forskningsrådet løpende orientert om implementeringen av «Tidsstyring». Registeringen av tidsbruk i prosjekter settes i drift 1. mars 2022, og NUPI vil dermed oppfylle Forskningsrådets krav til dokumentasjon av fordelingen av prosjektenes tidsbruk i virksomheten.

Digitalisering av arkiv og oppdatering av arkivrutiner

NUPI startet i 2021 planlegging for mediekonvertering av totalt 90 hyllemeter (hm) med papirarkiv. Dette dekker perioden 1959–2017. Vi har fått bekreftet fra Riksarkivet at en del av vårt arkiv fra årene 1959–1967 allerede er oversendt, tilsvarende 70 cm. Oppdraget er lagt ut på anbud og vil bli gjennomført i 2022.

For perioden etter 30.11.2017 har vi brukt WebSak til dette formålet. Det er behov for å oppdatere og forbedre arkivrutinene for å sikre en tilfredsstillende dokumentfangst. I denne forbindelse ble det besluttet å rekruttere midlertidige ressurser for å forbedre NUPIs arkivtjeneste.

Forvaltning av egne eiendeler

NUPI fører oversikt over IKT-utstyr og annet sentralt utstyr som ikke skal balanseføres.

Virksomhetslokaler

På bakgrunn av økningen i antall ansatte ved NUPI de siste par årene, har det vært behov for tilpasning av våre kontorlokaler og landskapsplasser for å få plass til alle. Kapasiteten er presset, og det vil trolig snart være behov for ytterligere justeringer. NUPIs nåværende leieavtale løper ut 2024, og en vurdering av fremtidige behov for kontorlokaler vil bli igangsatt i 2022.

Oppfølging av vesentlige avdekkede avvik/feil/mangler

Det er ikke avdekket noen vesentlige avvik, feil eller mangler med henblikk på styring og kontroll i virksomheten eller i eksternt finansierte prosjekter. Det foreligger heller ingen merknader fra Riksrevisjonen.

Forhold der departementet har bedt NUPI om særskilt rapportering

Flerårig samarbeid mellom NUPI og Chinese Academy of Social Sciences (CASS)

NUPIs samarbeid med CASS har fortsatt med samme formål som tidligere: å fremme samarbeid og dialog om forskning innenfor samfunnsvitenskap, jus og humaniora. Ved CASS er det IWEF som er den nærmeste partneren.

På grunn av pandemien har det siden 2019 ikke vært mulig å gjennomføre fysiske samlinger (symposier) med reise til/fra Kina. I samarbeid med IWEF arrangerte NUPI i 2021 et kortere digitalt symposium med bred deltakelse fra norske forskningsinstitusjoner og flere institutter ved CASS. Temaet for symposiet var relasjonene mellom Europa og Kina. Etter avtale med KD vil vi i 2022 bruke deler av de midlene som var tiltenkt reiser tidligere år, på et avgrenset faglig arbeid innenfor den tematiske rammen av prosjektet. Vår løpende kontakt med CASS omfatter også muligheten for et fysisk seminar i slutten av 2022, og vi vil fremme forslag om endringer eller alternative planer dersom fysiske møter med reise til/fra Kina forblir vanskelig.

Fellesføring fra regjeringen—inkluderingsdugnad

Gjennom 2021 fortsatte NUPI sitt arbeid med å innfri målet om at minimum fem prosent av nyansettelsene i statsforvaltningen skal være av personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Med en andel på drøyt seks prosent oppnådde vi dette målet i 2021. Vi mener at nye rutiner for å vurdere søkere og øke kompetansen om intervju situasjonen er blant de tiltakene som har bidratt mest til at vi har nådd dette målet.

Antallet nyansettelser økte fra ni i 2020 til to faste og fjorten midlertidige ansettelser i 2021. Det ble ansatt to personer fra målgruppen for inkluderingsdugnaden.

Ansettelser	2020	2021
Nyansettelser totalt	9	16
Nyansettelser i målgruppen	2	2
Antall nyansatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en	1	1

NUPI har prioritert å ivareta inkluderingsperspektivet i sine rekrutteringsprosesser. Vi har endret utlysningstekstene, slik at de er blitt mer inkluderende overfor målgruppen til inkluderingsdugnaden. Vi har også gjennomgått rutinene for hvordan vi vurderer søknader og CV-er, slik at vi nå innkaller flere fra målgruppen til intervju. Samarbeidet med Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning (Kif) har vært verdifullt i denne sammenhengen.

Virksomheten opplever at det er en stor utfordring å måle antallet søkere med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Ettersom mange ikke tilkjenner slike forhold når de søker, er det knyttet en viss usikkerhet til utviklingen i antallet søkere fra målgruppen. Basert på dialogen med søkerne og erfaringer fra intervjuene mener vi likevel å ha holdepunkter for å si at de nye utlysningstekstene fungerer etter hensikten.

I 2021 utarbeidet NUPI en [handlingsplan](#) for likestilling og mangfold for perioden 2022-2024, og denne beskriver tiltak for inkludering på tvers av alle diskrimineringsgrunnlag. Videre vil det være fokus på kompetanseheving i organisasjonen på områdene rekruttering, ledelse og kommunikasjon. Opplæring i inkludering og mangfoldsledelse og dedikerte ressurser til dette arbeidet er her spesielt viktig.

Fellesføring fra regjeringen—FNs bærekraftsmål

NUPI arbeider for å bidra til å innfri bærekraftsmålene både gjennom innretning på tematiske satsninger og den forskningen vi utfører. I tillegg legges det vekt på miljøvennlig drift av instituttet.

NUPIs forskning er i stor grad organisert rundt FNs bærekraftsmål. Klimaspørsmål og internasjonal miljøproblematikk preger en stadig større del av instituttets forskningsaktivitet. Vi har for tiden flere forskningsprosjekter som analyser energitransisjonen, som er knyttet til bærekraftsmål nr. 7 og 13, og vi har etablert den nye forskningsgruppen Klima og energi bestående av fem forskere. NUPI har videre et forskningsprosjekt finansiert av European Research Council (ERC) om *ecosystems governance*, inkludert hav (bærekraftsmål nr. 14).

Forskningsgruppen Fred og konflikt har sitt hovedfokus på bærekraftsmål 16 om fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner, og gjennomfører blant annet et større prosjekt om forholdet mellom klimaendringer og konflikt. NUPI har også et tverrgående forskningsprogram som er finansiert av Utenriksdepartementet via Forskningsrådet og fokuserer på klima, utvikling og sårbare stater. Forskningen formidles gjennom kronikker og åpne seminarer, samt gjennom hyppig kontakt med departementer, frivillige organisasjoner, næringslivet og internasjonale organisasjoner, deriblant FN.

NUPI har også som mål å sørge for en grønn og bærekraftig intern drift, og har innført en rekke tiltak som bidrar til dette. I 2019 ble det gjennomført en spørreundersøkelse som ba om forslag til tiltak fra alle ansatte. Resultatene dannet grunnlag for utarbeidelsen av en handlingsplan kalt Grønnere NUPI. Handlingsplanen har fastsatt tiltak for en grønnere reisevirksomhet, grønne innkjøp, resirkulering, avfallssortering og energisparing.

Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

NUPI har i 2021 gjennomgått og revidert ROS-analysen, krise og beredskapsplanen, inkludert en beredskapsplan ved pandemier med et vedlegg om koronaviruset, samt ledelsessystemet for informasjonssikkerhet, DOK7 om gjennomføring av internkontroll og personvern, og DOK8 om gjennomføring av internkontroll, IKT-ROS.

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

De områdene i ROS-analysen som er identifisert med høyest risiko for virksomheten, er hendelser som retter seg mot NUPIs ansatte og som kan sette deres liv og helse i fare, og hendelser som kan påvirke NUPIs omdømme. Risikoen for ansattes liv og helse anses som særlig aktuell under reiser til ustabile områder. NUPI har etablert gode prosedyrer for å vurdere slike reiser og iverksatt tiltak for å redusere risikoene, men denne typen hendelser er likevel forbundet med en middels høy risiko. Uheldig omtale av NUPI i forbindelse med oppdrag eller aktiviteter og politiske/konsulære sanksjoner blir bedømt å være forbundet med middels risiko for vårt omdømme.

Krise- og beredskapsplanverk

NUPIs krise- og beredskapsplanverk blir gjennomgått hvert år og oppdatert ved behov. Planen tar for seg NUPIs forståelse av sannsynlige kriser og beskriver standardprosedyrer for å håndtere dem. Som en ansvarlig arbeidsgiver har NUPI prosedyrer for å håndtere ekstraordinære situasjoner som involverer de ansattes liv og helse og sikkerheten for drift og data. NUPIs forskningsaktiviteter innebærer reiser til konfliktsoner og interaksjon med eller oppmerksomhet fra undertrykkende regimer og militante grupper. NUPI er også en plattform for offentlig debatt, og tar jevnlig imot gjester som i noen tilfeller kan oppfattes som kontroversielle for ulike aktører. Dette medfører i noen grad en risiko, og NUPI legger vekt på god planlegging for å håndtere slike situasjoner.

Planverket omfatter standardprosedyrer for krisehåndtering og ansvarsfordeling, planer for forebygging og beredskapsøvelser, og mer detaljerte planer for håndtering av utvalgte hendelser. Disse hendelsene inkluderer brann og uønskede hendelser under arrangementer og reiser.

Informasjonssikkerhet/GDPR

NUPIs mål for sikkerhetsarbeidet er å ivareta behovene for tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet på en effektiv, trygg og lovlig måte uten å skape nevneverdige hindringer for de ansatte og kjernevirksomheten.

I 2021 har NUPI arbeidet systematisk med informasjonssikkerhet og personvern gjennom bevisstgjøring, opplæring og kompetanseheving. Tiltakene har rettet seg mot ledere og medarbeidere i sentrale roller forbundet med informasjonssikkerhet og personvern, spesielt

personvernombudet og den sikkerhetsansvarlige, men også øvrige ledere og ansatte. Dette inkluderer informasjon om trusler som NUPI vurderer som spesielt utfordrende, blant annet nettfiske og direktørsvindel.

Selv om NUPI ikke har økt ressursinnsatsen vesentlig, innebærer disse tiltakene at instituttet likevel har styrket sin evne til å overholde kravene i Kunnskapsdepartementets policy for informasjonssikkerhet og personvern.

NUPI har også gjennomført en rekke andre initiativ og tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet i 2021. Dette gjelder for eksempel sikkerhet på hjemmekontor, gjennomgang av serverkonfigurasjoner og brukertilganger, og innføring av sikkerhetsløsninger for mobilt sluttbrukerstyr (MDM).

NUPI har gjennomført flere risikovurderinger av informasjonssikkerheten og fulgt opp ned nødvendige sikringstiltak. Også på personvernområdet har NUPI gjennomført flere viktige tiltak: behandlingsprotokollen er ferdigstilt, personvernerklæringer er utarbeidet, rutinene for lagring av opplysninger er revidert og nye rutiner for sletting og arkivering av opplysninger i forskningsvirksomheten er etablert. NUPI er i tett dialog med Nasjonal sikkerhetsmyndighet om digitale trusler.

Grunnet pandemien har det i 2021 ikke blitt gjennomført noen kriseøvelser, men en øvelse med fokus på informasjonssikkerhet og personvern er berammet i mars 2022.

Håndtering av Covid-19-pandemien

Koronapandemien har preget arbeidssituasjonen også i store deler av 2021. Det ble nedsatt et koronateam bestående av ledelsen, verneombudet og nøkkelpersoner i administrasjonen, og dette teamet har hatt ukentlige møter for å diskutere situasjonen med sikte på innføring eller endring av tiltak. Pandemisituasjon har på denne måten blitt effektivt fulgt opp, og løsninger har blitt innført fortløpende.

Under koronapandemien har NUPI vist at instituttet har vært i stand til å løse sine sentrale oppgaver, deriblant sin samfunnsfunksjon som rådgiver til myndigheter og befolkning i Norge. NUPI har også bidratt til å beskytte sine ansatte og besøkende fra sykdom, blant annet ved å stenge ned lokalene i perioder. Generelt har NUPI gode systemer for bruk av hjemmekontor, og instituttet har gitt særskilt støtte til alle medarbeidere for å sikre gode arbeidsforhold også på hjemmekontoret. Vi har dermed vært i stand til å opprettholde en sikker drift selv i en desentralisert struktur.

NUPIs ansatte har i lengre perioder måttet arbeide hjemmefra, men har vist stor omstillingsevne og tilpasset seg situasjonen godt. Lokalene

har vært åpne, men i tråd med de anbefalingene myndighetene har gitt, har adgangen til å benytte disse vært begrenset. Det har blitt gitt prioritet til ansatte med spesifikke behov knyttet til arbeidssituasjonen eller med sikte på å lette den mentale belastningen. Sykefraværet har holdt seg stabilt lavt, til tross for de utfordringene som har vært forbundet med pandemien

Det har blitt lagt vekt på behovet for å vise hverandre omsorg og for å holde regelmessig og hyppig digital kontakt innenfor gruppene og staben. Under pandemien har NUPI også rekruttert flere medarbeidere, og dette har skapt en krevende situasjon både for nyansatte og for ledere og kolleger. I tiden fremover blir det en viktig oppgave å integrere staben på nytt og styrke det faglige og sosiale miljøet etter pandemien.

Gjenbruk og viderebruk av data

NUPI utfører ikke forvaltningsoppgaver og samler derfor ikke inn offentlige data fra slike oppgaver. Når det gjelder forskningsaktiviteten følger NUPI etablerte forskningsetiske retningslinjer for innsamling, lagring og deling av forskningsdata, herunder Forskningsrådets retningslinjer for håndtering, lagring og tilgjengeliggjøring av data.

Likestilling og mangfold

NUPI har utviklet en handlingsplan for likestilling og mangfold som gjelder fra 2022-2024 og oppfyller slik de kravene satt av Horisont Europa og Forskningsrådet. Det er også nedsatt en gruppe som skal arbeide med likestilling og mangfold. I forbindelse med dette ble det gjort en lønnskartlegging. Det ble ikke funnet noen systematiske ulikheter mellom kjønnene.

Likestillingstabell 2018–2021

		2018	2019	2020	2021
Antall ansatte		95	97	106	116
Andel	Menn	47	49	49	55
	Kvinner	48	48	57	61
Kvinner lønn i % av menns lønn*		85,5	88,4	90,2	90,0
Deltid	Menn	11	9	8	11
	Kvinner	16	14	14	15
Midlertidig ansatte	Menn	17	20	21	25
	Kvinner	25	24	33	35
Legemeldt fravær/egenmelding	Menn	1,2%	1,4%	0,54%	1,6%
	Kvinner	2,2%	3,6%	2,5%	1,5%
Fravær syke barn	Menn	10 dager	6 dager	0,29%	0,11%
	Kvinner	18 dager	33 dager	0,47%	0,43%

NUPI har som ambisjon å være et mangfoldig og internasjonalt forskningsmiljø. Totalt hadde 35 prosent av NUPIs ansatte

innvandrerbakgrunn i 2020, og det forventes at andelen vil ligge på omtrent samme nivå i 2021.

Ansatte i NUPI, årsgjennomsnitt, etter landbakgrunn

	2017	2018	2019	2020
Antall ansatte	72	71	74	80
Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre Gruppe 1: EU/EFTA, Nord-Amerika, Australia og New Zealand	14	14	15	17
Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre Gruppe 2: Asia, Tyrkia, Afrika, Latin-Amerika, Europa utenom EU/EFTA, Oseania utenom Australia og New Zealand	10	10	10	11
Andel ansatte med innvandrerbakgrunn	33%	34%	34%	35%

Kilde: SSB-tabell 12625: Ansatte i staten, årsgjennomsnitt, etter statlig enhet, innvandringskategori/ landbakgrunn, statistikkvariabel og år.

Likestilling mellom kjønnene

NUPI har et mål om at kvinner skal utgjøre minst 40 prosent av det samlede antallet forskerårsverk. I tillegg har vi et mål om å få flere kvinner inn i ledende stillinger, både faglige (kvinner med professorkompetanse) og organisatoriske (kvinner i ledergruppa).

Kvinneandel av utførte forskerårsverk

	2018	2019	2020	2021
Antall forskerårsverk totalt	38,6	38,8	40,23	44,5
Antall kvinneforskerårsverk	15,0	15,6	15,54	17,5
Prosent kvinner	39 %	40 %	38,63 %	39,3

Antallet kvinnelige forskerårsverk har økt med to siden 2020, men når det gjelder kvinner i ledende stillinger gjenstår det fortsatt noen utfordringer. I 2021 hadde vi to kvinnelige gruppeledere av totalt fire, og tre av åtte medlemmer av ledergruppen, 38 prosent, var kvinner.

I 2021 fortsatte NUPI arbeidet med prosjektet NUPISPOKE som inngår i Forskningsrådets Balansehub. Målet er å bidra til å fremme karriereutviklingen ved instituttet, spesielt for våre kvinnelige forskere.

NUPI har to hovedkategorier av deltidsansatte. Den første er såkalte toerstillinger, der den ansatte har sin hovedstilling ved et universitet eller en annen forskningsinstitusjon. Den andre omfatter vitenskapelige assistenter, som oftest studenter som kombinerer studier med en deltidsjobb på NUPI. I den førstnevnte gruppen er fem av åtte

toerstillinger besatt av kvinner, mens i gruppen av vitenskapelige assistenter er fordelingen 54 % kvinner og 46 % menn.

NUPIs lønnspolitikk er innrettet mot å unngå alle lønnsforskjeller på basis av kjønn og andre diskrimineringsgrunnlag. I den vitenskapelige staben er lønnsgjennomsnittet for kvinner marginalt lavere enn for menn. Forskjellen skyldes blant annet at instituttet har flere menn enn kvinner med professorkompetanse. I kommunikasjons- og administrasjonsavdelingen er lønnsforskjellene noe større, men tallene viser at dette skyldes variasjon i arbeidsoppgaver, inkludert ansvar, utdanning og kompetanse, samt alder og ansiennitet. Forskjellene er også gradvis i ferd med å avta.

Det legemeldte sykefraværet er stabilt lavt, både for kvinner og menn. NUPI har de siste årene styrket sine rutiner for registrering av egenmeldt fravær.

I 2021 har det vært enkelte sykemeldingstilfeller grunnet covid-19-situasjonen, men NUPI har likevel sluppet unna med et svært lavt sykefravær. Vi tror dette skyldes blant annet svært strenge reiserestriksjoner etter mars 2020 og at ansatte har jobbet hjemme, kombinert med godt tilrettelagte smittevernstiltak i kontormiljøet.

I 2021 ble det registrert et totalt sykefravær på 3,11 prosent, mot 3,08 prosent i 2020.

I tillegg til sykefraværet kommer fravær grunnet omsorg for syke barn/barnepass, som i 2021 utgjorde 0,54 prosent, mot 0,76 prosent i 2020.

Antall registrerte fraværsdager på grunn av syke barn er lavere enn forventet; vi hadde antatt at fraværet ville være høyere under pandemien. Noe av forklaringen kan naturligvis være utbredt bruk av hjemmekontor. Vi ser at de kvinnelige ansatte har registrert flere slike dager enn sine mannlige kolleger.

Iverksatte og planlagte likestillingstiltak

Dette avsnittet omfatter likestilling både mellom kjønn og etnisiteter, og også ivaretagelse av personer med nedsatt funksjonsevne.

Rekruttering

- Mange av NUPIs medarbeidere blir rekruttert gjennom midlertidige ansettelser på eksternt finansierte forskningsprosjekter. Både når det søkes om midler til prosjektene og når disse skal bemannes, er det viktig å tenke på at kjønn, etnisitet og at personer med nedsatt funksjonsevne skal komme i betraktning.

- Ved nyrekrutteringer skal det gjennomføres aktive søk med sikte på å finne kompetente kvinnelige kandidater og personer med minoritetsbakgrunn, og oppfordre disse til å søke.
- NUPI gjennomførte totalt 18 ansettelser i 2021 blant totalt 451 søkere. Det ble gjennomført til sammen 70 intervjuer, og det ble ansatt elleve kvinner og sju menn. Én nyansatt har hull i CV-en (ca. 6%), og to av de nyansatte har innvandrerbakgrunn.

Lønns- og arbeidsvilkår

- Lønnsforskjeller som ikke er saklig eller faglig begrunnet, skal håndteres gjennom mekanismene i den lokale lønnsdannelsen på instituttet.
- Ansatte som kommer tilbake etter foreldrepermisjon, skal ha en egen lønnsvurdering for å sikre at slik permisjon ikke medfører urimelige lønnstap.
- En viktig faktor for lønnsutviklingen er kvalifisering for en høyere stillingskategori. Gruppelederne skal systematisk utvikle karriereplaner for alle forskerne, særlig de kvinnelige.
- Arbeidet med å tilrettelegge arbeidsplassen for ansatte med nedsatt funksjonsevne vil bli videreført.

Utviklingsmuligheter

- Det skal utarbeides karriereplaner og mentorordninger for den enkelte ansatte, både i vitenskapelige og administrative stillinger.
- Medarbeidere som ikke behersker norsk, og som er ukjent med den norske kulturen, skal følges opp særskilt av nærmeste leder i samarbeid med HR.

Tiltak som gjelder religion

- NUPI har en tolerant og ikke-diskriminerende kultur, også når det gjelder livssyn og religion. Særlige behov vil bli fulgt opp på individuell basis.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Faktorer av betydning for NUPIs fremtid

Internasjonal politikk er i rask endring, og samtidig er Norges forhold til omverdenen også i endring.

Vi tror generelt at det i tiden som kommer vil være stort behov for den kunnskapen NUPIs ansatte besitter, den rollen NUPI har i samfunnet, og for vårt samfunnsoppdrag. Vi registrerer at det er økende etterspørsel og behov for forskningsbasert kunnskap, gode analyser om internasjonal politikk og internasjonale forhold. NUPI må samtidig tilpasse seg og sørge for at instituttet har kompetanse som er viktig for strategisk viktige spørsmål i vår samtid.

NUPI kan ikke eksistere uten at det finnes vilje til å investere i forskningsbasert kunnskap og bygge og utvikle sterke fagmiljøer. Det er derfor avgjørende at behovet for og etterspørselen etter kompetanse kobles sammen med ressurser som kan finansiere forskning. Det er en utfordring at grunnfinansieringen er lav og at vår finansielle buffer er begrenset.

NUPIs styrke er dens stab og hvordan organisasjonen som felleskap kan bidra til å sikre innovasjon, ideer og innsikt, og hvordan NUPI kan sikre forskning av høy kvalitet kombinert med god formidling.

NUPI har en dyktig stab med høy kompetanse, og har over tid lyktes med å rekruttere og holde på dyktige forskere. Utlysningene i 2021 viste at NUPI er attraktiv i arbeidsmarkedet. Samtidig kan det på noen områder være krevende å holde på nøkkelpersonell. Tøffe krav om inntjening og finansiell usikkerhet kan føre til at noen ansatte heller søker mot andre arbeidsgivere.

Risikovurdering

Risikovurderinger er en integrert del av Kunnskapsdepartementets system for mål- og resultatstyringen av NUPI. Nedenfor følger NUPIs vurdering av de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de målene som er fastsatt i tildelingsbrevet. Tallene referer til nummereringen i tildelingsbrevet, og målene (for 2022) er fastsatt av departementet:

1.1 Vitenskapelige publisering – 110 publikasjonspoeng

NUPI publiserer mye, men departementet setter svært høye krav til akademisk publisering. Vi har de siste par årene oppnådd rundt 100-110 publikasjonspoeng. Vitenskapelig publisering er dels et spørsmål om kvantitet, men henger naturligvis også sammen med kvalitet. NUPI ønsker å publisere mange og gode artikler. Koronapandemien har for noen påvirket produktiviteten negativt, og har i noen prosjekter forhindret datainnsamling og feltreiser.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en middels risiko.

1.2 Avlagte doktorgrader – to pr. år i snitt for de tre siste årene

Vi har en stor og god gruppe av stipendiater som alle har god progresjon. Etter planen skulle to levere sin doktorgrad i 2021. Det målet ble oppnådd, men én av disse innleveringene var utsatt fra året før. Den andre ble forsinket på grunn av fødselspermisjon, men disputerte i februar 2022. I 2022 er det forventet at 6–7 stipendiater vil ferdigstille sin doktorgrad. Det er imidlertid alltid usikkerhet rundt den nøyaktige datoen for innlevering, og også for evalueringen og krediteringen ved gradsgivende institusjoner.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en middels risiko.

1.3 Inntekter fra internasjonale kilder – 5 millioner kroner

NUPI har i de senere årene gjort store anstrengelser for å øke sin finansiering fra internasjonale kilder. Vi begynner nå å se virkningene av denne innsatsen, som har vært rettet mot både EU og andre internasjonale kilder. Disse inntektene inntektsføres ikke når prosjektene vinnes, men når prosjektmidlene benyttes. Vår nåværende prosjektportefølje tyder på at vi vil nå målet i 2022.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder lav risiko.

1.4 Nasjonale oppdragsinntekter – 3,7 millioner kroner

Selv om det er vanskelig for NUPI å nå målet om oppdragsinntekter, lyktes vi med å nå dette målet i 2021. Vanskene er primært knyttet til at våre oppdragsgivere ofte organiserer disse oppdragene på en slik måte at de ikke kan godkjennes som «nasjonale oppdragsinntekter». Selv om NUPI skårer lavt på slike oppdragsinntekter, viser regnskapet at vi har betydelige inntekter fra «brukere». NUPI har allerede inngått flere oppdragsavtaler for 2022, og vi er også kvalifisert for et sett med rammeavtaler. På sikt kan dette bidra til en viss økning i de nasjonale oppdragsinntektene.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en middels risiko.

2.1 Synlighet i media – to redaksjonelt behandlede artikler i aviser, tidsskrifter eller nettsteder pr. forskerårsverk

NUPI har høy synlighet, og mange av våre medarbeidere legger ned et stort arbeid for å bidra til denne delen av samfunnsoppdraget. Det er en utfordring at denne typen virksomhet ikke uten videre kan regnskapsføres som prosjektutgifter. Det arbeides kontinuerlig med å holde NUPIs formidlingsvirksomhet på et høyt nivå, både i omfang og

kvalitet. Instituttet anser synlighet og formidling som en viktig del av sitt samfunnsoppdrag.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en lav risiko.

2.2 Konferanser og seminarer – 65 arrangementer årlig, herav tre med mer enn 100 deltakere på hvert

Konferansevirksomheten er omfattende, og har over tid holdt seg i overkant av de kravene som er satt for måloppnåelse. Under pandemien har vi måttet avlyse fysiske arrangementer og flyttet dem over til mer heldigitale flater. Vi har lykket godt i denne omleggingen, men samtidig kreves det et løpende arbeid for å sikre godt teknisk utstyr og digital kompetanse, og finne frem til de beste formatene.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en lav risiko.

2.3 Digitale kanaler – antall brukere av nettsider, sosiale medier og digitale publikasjoner øker

Vårt nettsted og våre kanaler i sosiale media følges godt opp og har stadig flere brukere. Samtidig ser vi at antallet målgrupper med spesifikke og ulike kanalpreferanser øker, nye kanaler kommer til, og bruken av eksisterende kanaler endrer seg raskt. Dette krever en løpende utprøving og vurdering av nye kanaler. Risikoen er derfor først og fremst knyttet til vår evne til å holde tritt med utviklingen innenfor teknologi og kommunikasjon på dette området.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en middels risiko.

2.4 Målgrupper – det gis tilgang til direktesendinger og opptak av arrangementer på nett

NUPIs målgrupper befinner seg i hele Norge og internasjonalt, mens mye av instituttets formidlingsvirksomhet foregår fra Oslo. For å nå ut til et bredt publikum i Norge og utlandet er derfor tilgjengeliggjøring på nett og i digitale formater av stor betydning. NUPI har over tid bygget opp en robust infrastruktur som er tilstrekkelig til å sikre denne oppgaven.

Vi anser at det for denne parameteren gjelder en lav risiko.

VI. Årsregnskap 2021

Ledelsens kommentarer til årsregnskapet for 2021

Det framlagte virksomhetsregnskapet er avgitt etter statlige regnskapsstandarder (SRS) og i henhold til retningslinjer gitt av Kunnskapsdepartementet (KD). Instituttets regnskap revideres av Riksrevisjonen.

Av de samlede driftsinntektene på 119,1 MNOK, som er en økning på 11,8 prosent fra 2020, kom 32 prosent fra Norges forskningsråd og 31 prosent fra Utenriksdepartementet. Basisbevilgningen fra Forskningsrådet utgjorde 15 prosent, mens tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet (for å drive formidlingsvirksomhet om internasjonale forhold, særlig til barn og unge) sto for 4,5 prosent av NUPIs totale inntekter i 2021.

Kostnadsbildet varierer fra år til år, avhengig av hvordan prosjektporteføljen er sammensatt. Noen prosjekter er store og kompliserte, gjerne med eksterne samarbeidspartnere, og koster derfor ofte ekstra å drifte, mens andre er mindre og/eller bare involverer NUPIs egne forskere. Så lenge de variable kostnadene er dekket av tilsvarende inntekter fra oppdragsgivere/finansieringskilder, kan slike variasjoner håndteres på enkel måte. Gjennom året har covid-19-pandemien medført lavere reisekostnader enn det som er normalt.

Årets inntekter fra internasjonale kilder utgjorde 11 MNOK. Vi har dermed nådd prestasjonskravet for 2021 som var 5,0 MNOK. ERC-prosjektet «LORAX» og H2020-prosjektet «PREVEX» bidro med de største beløpene.

Måltallet for nasjonale oppdragsinntekter var 3,7 MNOK. Resultatet for 2021 ble 4,6 MNOK, og vi har dermed nådd også dette prestasjonskravet.

Regnskapet viser et overskudd på NOK 303 937. Siden NUPI er organisert som et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, kan overskudd kun genereres fra det som ifølge retningslinjene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er definert som oppdragsprosjekter. De fleste av NUPIs prosjekter er bidragsprosjekter, og kan dermed ikke generere slikt overskudd.

I 2021 ble det utført 74,6 årsverk, mot 67,1 i 2020. Av disse årsverkene ble 49,6 % utført av kvinner, noe som er en økning på 2,6 % fra 2020.

Vi bekrefter med dette at det framlagte regnskapet gir et dekkende bilde av NUPIs resultater og økonomiske stilling pr 31.12.2021, og at det er avlagt i samsvar med bestemmelsene om økonomistyring i staten.

Oslo 09.03.2022

Karl Erik Haug
Styreleder

Ulf Sverdrup
Direktør

Resultatregnskap 2021

	Note *)	2021	2020
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	23 411 256	20 518 387
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	90 534 015	83 531 680
Salgs- og leieinntekter	1	5 164 187	2 499 859
Sum driftsinntekter		119 109 458	106 549 926
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	68 837 897	61 109 308
Avskrivninger	4,5	1 059 801	1 015 986
Andre driftskostnader	3	43 039 386	38 849 472
Sum driftskostnader		112 937 084	100 974 766
Driftsresultat		6 172 374	5 575 160
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6		119 644
Finanskostnader	6	33 652	21 986
Sum finansinntekter og finanskostnader		-33 652	97 658
Resultat av periodens aktiviteter		6 138 722	5 672 817
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	5 834 785	5 592 313
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	303 937	80 505
Sum avregninger og disponeringer		6 138 722	5 672 817
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer til staten		0	0

Balanse 31.12.2021

	Note *)	31.12.2021	31.12.2020
Eiendeler			
A. Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	5	3 146 698	2 243 308
Sum varige driftsmidler		3 146 698	2 243 308
Sum anleggsmidler		3 146 698	2 243 308
B. Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	13	1 236 746	1 810 368
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	264 180	256 165
Andre fordringer	14	1 235 455	1 453 903
Sum fordringer		2 736 381	3 520 436
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	90 277 055	80 242 550
Kontanter og lignende	17	3 227	3 724
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		90 280 282	80 246 274
Sum omløpsmidler		93 016 662	83 766 711
Sum eiendeler		96 163 360	86 010 019

Balanse 31.12.2021

	Note *)	31.12.2021	31.12.2020
Statens kapital og gjeld			
C. Statens kapital			
Virksomhetskapi tal			
Opptjent virksomhetskapi tal	8	5 912 167	5 608 230
Sum virksomhetskapi tal		5 912 167	5 608 230
Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	15	19 591 377	13 756 592
Sum avregninger		19 591 377	13 756 592
Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4,5	3 146 698	2 243 308
Ikke inntektsført bevilgning	15	11 921 133	11 231 780
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		15 067 831	13 475 088
Sum statens kapital		40 571 376	32 839 910
D. Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 798 597	2 146 406
Skyldig skattetrekk		2 894 638	2 626 002
Skyldige offentlige avgifter		3 383 076	2 727 822
Avsatte feriepen ger		5 860 162	4 894 544
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	15	32 704 993	36 045 871
Mottatt forskuddsbetaling	16	663 391	456 229
Annen kortsiktig gjeld	18	3 287 128	4 273 235
Sum kortsiktig gjeld		55 591 985	53 170 108
Sum gjeld		55 591 985	53 170 108
Sum statens kapital og gjeld		96 163 360	86 010 019

Kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen

	2021	2020
Innbetalinger		
Innbetalinger av bevilgning fra fagdepartement (nettobudsjetterte)	22 214 000	22 621 000
Innbetalinger av bevilgning fra andre departementer (nettobudsjetterte)	2 790 000	2 580 000
Innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		9 125
Innbetalinger av tilskudd og overføringer	102 937 016	98 456 902
Innbetaling av refusjoner	1 787 921	1 583 424
Andre innbetalinger		
Sum innbetalinger	129 728 937	125 250 451
Utbetalinger		
Utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	62 800 768	54 873 675
Utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	33 862 895	48 018 040
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	1 827 065	1 260 266
Utbetalinger og overføringer til andre	19 241 011	15 031 500
Andre utbetalinger	0	0
Sum utbetalinger	117 731 738	119 183 481
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	11 997 198	6 066 970
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-1 963 191	-765 071
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 963 191	-765 071
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	10 034 007	5 301 899
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	80 246 274	74 944 375
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	90 280 282	80 246 274
Avstemming:	31.12.2021	31.12.2020
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	303 937	80 505
Ordinære avskrivninger	1 059 801	1 015 986
Avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-1 963 191	-765 071
Endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	903 390	-250 914
Endring i kundefordringer	573 622	992 874
Endring i leverandørgjeld	4 652 191	429 015
Poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	1 963 191	765 071
Endring i andre tidsavgrensingsposter	4 504 258	3 799 505
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	11 997 198	6 066 970

Regnskapsprinsipper

Generelle regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de gjeldende statlige regnskapsstandardene (SRS).

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekter fra tilskudd og overføringer

Alle aktiviteter som årets grunnbevilgning er ment til å finansiere, er utført pr. 31.12, og grunnbevilgningen fra departementet er dermed ansett som opptjent. Bevilgninger knyttet til konkrete oppgaver som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsførte bevilgninger og presentert i del III i note 15. Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd, samt andre bidrag og tilskudd som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen.

Den andelen av inntektene fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekten resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet når risiko og kontroll blir overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK). Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med «varige eiendeler» menes eiendeler med utnyttbar levetid på tre år eller mer. «Betydelige eiendeler» omfatter eiendeler med en anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på tre år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskaper, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). NUPI kan bare opptjene virksomhetskaper innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet, kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet i samsvar med den *direkte* metoden, som er tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balansen eller resultatregnskapet som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Denne ordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplanen fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelsene om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til kravene i bestemmelsen punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsen punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhetens oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene, og er satt opp etter den inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2021
Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Post	Samlet tildeling
275 Tiltak for høyere utdanning og forskning	21 NUPI	5 320 000
288 Internasjonale samarbeidstiltak	21 Supplerende tildelingsbrev – CASS	0
287 Grunnbevilgning	57 Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	16 894 000
161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid	71 Strategisk Kompetansebygging og institusjonsstøtte	2 790 000
SUM utbetalinger i alt		25 004 000

Beholdninger rapportert i likvidrapport

Oppgjørskonto i Norges Bank	Note	Regnskap 2020
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	80 242 550
Endringer i perioden (+/-)		10 034 504
SUM utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	90 277 055

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Note	2021	2020	Endring
6001/820203 Oppgjørskonto i Norges Bank	17	90 277 055	80 242 550	10 034 504

Noter til regnskapet

Note 1 – Spesifikasjon av driftsinntekter

	2021	2020
Inntekt fra bevilgninger		
Bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	24 314 647	20 267 473
- brukt til investeringsformål / varige driftsmidler	-1 963 191	-765 071
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	1 059 801	1 015 986
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	23 411 256	20 518 387
Sum inntekt fra bevilgninger (linje 1 i resultatregnskapet)	23 411 256	20 518 387
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	41 887 021	39 532 316
Periodens tilskudd/overføring fra Norges forskningsråd	38 050 742	32 903 198
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	79 937 763	72 435 514
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		
Tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	56 278	554 212
Tilskudd/overføring fra næringsliv og private	-368 302	1 816 423
Tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	388 615	547 040
Tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning	7 355 726	6 043 724
Tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	3 163 935	2 134 766
Sum tilskudd annen bidragsfinansiert aktivitet	10 596 253	11 096 166
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje 2 i resultatregnskapet)	90 534 015	83 531 680
Inntekt fra oppdragsbasert aktivitet		
Statlige etater	4 199 586	843 451
Organisasjoner og stiftelser	520 997	530 908
Næringsliv / privat	369 044	1 038 654
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	5 089 627	2 413 012
Andre salgs- og leieinntekter		
Andre salgsinntekter	74 560	86 846
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje 3 i resultatregnskapet)	5 164 187	2 499 859
Sum driftsinntekter	119 109 458	106 549 926

Note 2 – Lønn og sosiale kostnader

	2021	2020
Lønninger	49 653 159	42 702 731
Feriepenger	6 035 200	5 194 515
Arbeidsgiveravgift	8 490 677	7 103 698
Pensjonskostnader	5 200 846	5 637 611
Refusjon av sykepenger o.a.	- 2 964 521	- 2 319 245
Andre ytelser	2 422 537	2 789 998
Sum lønn og sosiale kostnader	68 837 897	61 109 308
Årsverk i alt	75	67

Pensjonskostnadene som er kostnadsført i resultatregnskapet, baserer seg på den faktiske premien fra Statens pensjonskasse i regnskapsåret. Premiesatsen for 2021 har vært 10,3 prosent, mot 12,4 prosent i 2020.

Lønn og godtgjørelse til ledende personer

	Lønn	Andre godtgjørelser
Direktør	1 289 133	15 362

Andre godtgjørelser omfatter oppgavepliktige ytelser i forbindelse med reiser, samt dekning av mobiltelefon og forsikring.

Godtgjørelse til styremedlemmer

	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styreleder	61 000	
Nestleder	41 000	
Eksterne styremedlemmer *)	31 000	
Styremedlemmer fra egen institusjon	31 000	
Varamedlemmer fra egen institusjon		7 800
Varamedlemmer for eksterne		7 800

Det er utbetalt totalt kr 303 800 i styrehonorar for 2021.

Note 3 – Andre driftskostnader

	2021	2020
Husleie	6 417 699	6 265 332
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	18 898	29 672
Andre kostnader til drift av lokaler	968 508	809 357
Mindre utstyrsanskaffelser	542 214	442 157
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 444 326	2 021 309
Kjøp av konsulenttjenester	5 057 226	6 074 517
Kjøp av andre fremmede tjenester	521 072	710 967
Reiser og diett	2 155 743	2 694 055
Overført til samarbeidspartnere	19 241 010	15 031 500
Telefon og datakommunikasjon	498 485	455 099
Seminarer, konferanser og møteutgifter	2 589 791	1 547 161
Aviser, bøker og tidsskrifter	1 214 705	1 195 300
Øvrige driftskostnader	1 369 708	1 573 048
Sum andre driftskostnader	43 039 386	38 849 472

Kostnadslinjen «Kjøp av konsulenttjenester» omfatter både eksterne bidrag/leveranser til prosjektvirksomheten og tjenester som er knyttet til driften av instituttet (IKT, webutvikling og juridisk bistand). I 2021 utgjorde innkjøp fra samarbeidspartnere og underleverandører i prosjektene våre 3,8 MNOK. Det resterende fordelte seg mellom kommunikasjonsavdelingen (1,1 MNOK) og administrasjon/drift (0,2 MNOK).

Posten «Overført til samarbeidspartnere» er beløp som videreformidles til lokale samarbeidspartnere i Norge og i utlandet for gjennomføring av pågående prosjekter. Denne varierer ofte betydelig fra år til år ut fra sammensetningen av prosjektporteføljen.

Posten «Seminarer, konferanser og møteutgifter» er først og fremst knyttet til prosjektaktiviteter, ikke til NUPI-interne aktiviteter.

Note 4 – Immaterielle eiendeler

	Ny web
Anskaffelseskost 31.12.2020	2 257 000
Tilgang per 31.12.2020	0
Anskaffelseskost 31.12.2021	2 257 000
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2021	-2 257 000
Ordinære avskrivninger i 2021	0
Balanseført verdi 31.12.2021	0

Avskrivningssats: 5 år/lineært.

Note 5 – Varige driftsmidler

	Annet inventar og utstyr
Anskaffelseskost 31.12.2020	12 644 947
Tilgang per 31.12.2021	1 963 191
Anskaffelseskost 31.12.2021	14 608 138
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2020	-10 401 639
Ordinære avskrivninger i 2021	- 1 059 801
Balanseført verdi 31.12.2020	3 146 698

Avskrivningssats: 3–10 år/lineært.

Note 6 – Finansinntekter og finanskostnader

	2021	2020
Agio gevinst	0	119 396
Annen finansinntekt	0	247
Sum finansinntekter	0	119 644
Rentekostnader	2 343	283
Agio tap	31 309	21 703
Sum finanskostnader	33 652	21 986

Note 8 – Innskutt og opptjent virksomhetskaperital (nettobudsjetterte virksomheter)

Annen opptjent egenkapital:	
Annen opptjent virksomhetskaperital 1.1.2021	5 608 230
Overført fra periodens resultat	303 937
Sum virksomhetskaperital 31.12.2021	5 912 167

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaperital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent virksomhetskaperital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Note 13 – Kundefordringer

	31.12.2021	31.12.2020
Kundefordringer til pålydende	1 236 746	1 810 368
Sum kundefordringer	1 236 746	1 810 368

Note 14 – Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2021	31.12.2020
Forskuddsbetalt lønn	621	36 771
Reiseforskudd	233 979	138 073
Forskuddsbetalte kostnader	440 017	1 027 193
Andre fordringer	560 838	251 866
Sum	1 235 455	1 453 903

Note 15 – Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv.

	Avsetning 31.12.2021	Avsetning 31.12.2020	Endring i perioden
Inntektsførte bevilgninger			
Utsatt virksomhet			
Kunnskapsdepartementet	19 591 377	13 756 592	5 834 785
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	19 591 377	13 756 592	5 834 785
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet			5 834 785
Ikke inntektsførte tilskudd og bidrag			
Statlige etater	10 093 485	17 355 972	-7 262 487
Norges forskningsråd	20 033 799	11 373 885	8 659 914
Næringsliv og private bidragsyttere	63 317	-421 848	485 165
Øvrige andre bidragsyttere	138 029	588 925	-450 896
EU-tilskudd	2 376 363	7 148 935	-4 772 572
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	32 704 993	36 045 871	-3 340 878
Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)			
Kunnskapsdepartementet			
Periodisert driftsbevilgning	8 459 973	8 905 662	-445 690
Strategisk instituttsatsing	3 236 435	1 874 990	1 361 445
CASS	224 726	451 127	-226 402
Sum Kunnskapsdepartementet	11 921 133	11 231 780	689 353
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	11 921 133	11 231 780	689 353

Note 16 – Opptjente, ikke fakturerte inntekter

	31.12.2021	31.12.2020
Oppdragsfinansiert aktivitet – statlige etater	180 107	196 507
Oppdragsfinansiert aktivitet – andre	84 073	59 658
Sum fordringer	264 180	256 165

Note 16 – Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2021	31.12.2020
Oppdragsfinansiert aktivitet – statlige etater	78 649	96 917
Oppdragsfinansiert aktivitet – organisasjoner og stiftelser	230 346	85 389
Oppdragsfinansiert aktivitet – næringsliv/private	354 396	273 922
Sum fordringer	663 391	456 229

Note 17 – Bankinnskudd og kontanter

	31.12.2021	31.12.2020
Innskudd statens konsernkonto	90 277 055	80 242 550
Kontantbeholdning	3 227	3 724
Sum bankinnskudd og kontanter	90 280 282	80 246 274

Note 18 – Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2021	31.12.2020
Skyldig lønn	-52 759	-25 550
Annen gjeld til ansatte	1 229 784	1 124 131
Påløpte kostnader	2 110 103	3 174 653
Sum	3 287 128	4 273 235

Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Norsk Utenrikspolitisk Institutt [NUPI] ble etablert i 1959, og er et ledende, uavhengig forskningsinstitutt på internasjonal politikk og områder av relevans for norsk utenrikspolitikk. Formelt er NUPI underlagt Kunnskapsdepartementet, men opererer likevel som en uavhengig, ikke-politisk virksomhet i alle sine faglige aktiviteter. Forskning utført ved NUPI spenner fra kortsiktig anvendt forskning til mer langsiktig, grunnforskning.

NUPI

Norsk Utenrikspolitisk Institutt
C.J. Hambros plass 2D
Postboks 8159 Dep. 0033 Oslo
www.nupi.no | info@nupi.no